

Социални отношения

Заведно към високи цели. Бушберглюф, една „Community Supported Agriculture“

Трайно производство и почтена търговия от засаждането или развъждането до продажбата

Право на глас: или като член на една кооперативна банка или като граждани в една демокрация

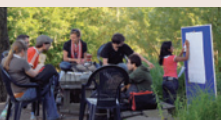
Право за работниците: изискини от Р. Шайнер, осъществени в тази кооперация за производство на какао

Съветване на био-земеделци в Кучч, Индия, договорен партньор на фармацевтичната фирма WALA

Разговор с клиенти в ГИС-банка, първата социално-екологична кооперативна банка

Осъществяване на проект в групова работа, Свободен университет във Витен/Хердеке

Социален ангажимент

Социалните въпроси не са теоретически проблем за Рудолф Шайнер, а произхождат от собствен опит. Когато след Първата световна война се сгромоляват старите структури, той интензивно се застъпва за нов социален ред и има активни сподвижници. Той написва призив „Към немския народ и към културния свят“, пише книгата „Същност на социалния въпрос“. В това произведение избويло не се казва теоретично: Това следва да бъде така или така, а се поощряват човешки общности, които да могат да извлекат желаните социални ценности от техния взаимен живот.“ Като най-важно му изглежда разделянето на политика и стопански живот, както и самостоятелното управление на духовния живот.

Стопанство и работа

Задачата на стопанския живот Рудолф Шайнер вижда в задоволяване потребностите на хората. Това става чрез производство, циркулация и консумиране на стоки. Производителите, търговците и консуматори следва директно да се уговорят и да се обединяват в асоциации.

Р. Шайнер знае колко е унизително продаването на собствената работна ръка, без наредна да се получат достатъчно средства за съществуването. Това е остатък от робството. В стопанския живот всичко, което се плаща, става стока. Това важи също и за работата. Разрешението не лежи в гонимата на заплатите. Предложението на Р. Шайнер не е нито комунистически успешнаквиране на заплатите, нито безусловен основен доход. Вместо заплащане на работата, работещият следва да получава установена част от чистата печалба от продажбата на произведените стоки. С това той не продава своята работа, а нейния продукт.

На първа линия Р. Шайнер вижда в парите еквивалент на стоката. Понеже тя някога ще бъде изконсумирана, противоречие е, че парите се умножават без съответната продукция. Много по-възможно е те да притежават стойност само за едно ограничено време. Това трябва да се оформи социално допустимо, иначе обезценяването на парите ще протече хаотично чрез инфлация и стопански кризи.

Самоуправляем свободен духовен живот

Всeki човек има индивидуални способности, с които се включва в социалния живот. Той следва всеобхватно да ги изгради, развие по-нататък и приложи. Те са изворът на неговата инициативна сила, чрез която всеки може творче-

ски да упражнява своята професия. Чрез тях се поражат иновации във всички сфери на живота. Това е областта на духовния живот, в чието управление и формиране на съдържанието не бива да оказва влияние нито държавата, нито стопанският живот.

Към един свободен духовен живот преди всичко принадлежи свободната, самоуправляваща се образователна система. „Възпитателската дейност и преподаването, от които наистина изтвърта всеки духовен живот, трябва да се поставят под управлението на тези, от които възпитават и преподават. В това управление не бива да се намесва и влияе нищо, което идва от държавата или от икономиката.“

Политика и правен живот

Правният живот е същинската политическа област. Неговата задача би следвало да бъде само законодателство и право. За един здравословен социален ред „изключването на всяка икономика от областта на политическата държава същностно“ е необходимо.

Всeki човек има основно право на достъп и използване на земя за своята дейност и за своите лични потребности. Земята не може да бъде стока, защото не е произведена чрез човешки труд и не се увеличава. Потребителските общности следва сами да определят разпределението, преотстъпването и наследяването с договори. С това земята ще бъде изключена от спекулациите.

Отворени за бъдещето

Р. Шайнер вижда като необходимо, всяко поколение, всяка социална общност да може да си създава отношенията и условията, при които хората ще искат да живеят съвместно. Това не бива да възпрепятства нито политическите, нито стопанските или идеологическите правила на властови институции, все едно под, каква държавна форма.

Въпреки интензивните усилия на Рудолф Шайнер и неговите сподвижници, по онова време не се е удало те да помогнат да се разпространят идеите за един здравословен социален ред в Германия. Въпреки това, от тези импулси са възникнали успешни стопански предприятия, кооперативни банки, свободни училища и земеделски стопанства. Също и движението за директна демокрация се корени в тях. Предвид глобалните кризи импулсите на Рудолф Шайнер отново стават актуални.

Иоханес Мосман, сътрудник в Институт за социална трючност, Берлин. „Икономиката ми изглеждаше като чидрожице, стоки като ледна стена. Чрез Р. Шайнер получих нова перспектива да се поставя в социалния живот, без да се продавам, да мога да запазя своите идеали.“

Инициатива „Засаждане на бъдеще“ в земеделското кооперативно стопанство Хегелбах

- Културата и образованието трябва да са свободни от политически и икономически влияния
 - Социалните отношения трябва винаги отново да се оформят
 - В стопанския процес всичко става стока
- Работещите следва да бъдат заплатени с част от чистата печалба от продажбата на продуктите
 - Разделянето на политиката и икономиката в една социална необходимост
 - Земята не бива да бъде стока
 - Парите са еквивалент на стоките, спекулацията е социално противоречие
- Всеки трябва да може да вземе участие в изграждането на социалните отношения